

Ülevaade Statistikameti I poolaasta tulemustest ja tegevuskava täitmisest

Mart Mägi

09.07.2020

Peamised eesmärgid uuel perioodil

Usaldusväärne teave

Viia ellu riiklik statistika-programm, sh REGREL 2020, Kestva arengu näitajad, jt rahvastiku, sotsiaal-, keskkonna ja majandusvaldkonna rahvusvahelised ning arengukavade näitajad.

MEEDE 1

Tarbijasõbralik teave

Visualiseerida ja pakkuda olulist teavet võimalikult **personaliseeritud kujul** läbi juhtimislaudade ja statistilise kirjaoskuse arendamise, aidates kaasa teadmuspõhiste otsuste langetamisele.

MEEDE 2

Madal halduskoormus

Viia ellu masinpõhine andmekorje Aruandlus 3.0, võtta kasutusele täiendavad **andmeallikad nii suurandmete kui administratiivandmete osas** ning tagada „**once only**“ printsiibi rakendamine.

MEEDE 3

Kiire reaalaja andmekaeve

Luua ja pakkuda reaalaja andmekaeve oluliste ühiskonnanahtuste osas **kiirete ning asjakohaste otsuste langetamiseks** ning luua alus „**twice used**“ andmekasutusele.

MEEDE 4&2

Eesmärkide ja meetmete seos

MISSIOON

Statistikaameti missiooniks on pakkuda Eesti kohta usaldusväärset ja objektiivset teavet.

VISIOON

Eesti Statistikaamet on **Euroopa kõige efektiivsem ja innovaatilisem usaldusväärse ning tarbijasõbraliku statistika tootja (andmeamet) aastaks 2022**

EESMÄRGID

E1:
Tarbijasõbralik ja
usaldusväärne

E2:
Õigeaegne

E3:
Efektiivne

PEAMISED TEGEVUSED

1. Statistika-
programmi
teostamine

2. Teadmuse
lahtimõtesta-
mine

4. Andmeteenuse
võimekuse loomine

3. Riigi andme-
halduse juhtimine

TOETAVAD TEGEVUSED

5. Partnerluse
loomine

6. Tootmise
digitaliseerimine

7. Personali
kompetentsi
tõstmine

Statistikaameti võtmenäitajad 2019

Usaldus- väärsus

SA usaldusväärsus

eesmärk: TOP 5
hetkeseis: 18. koht ↓

Avaldamiskalendrist kõrvalekalded

eesmärk: <3 %
hetkeseis: 1 %

Grantide kogumaksumus

eesmärk: € 700 000
hetkeseis: € 467 200 ↑

Tellimustööde kogumaksumus

eesmärk: € 700 000
hetkeseis: € 481 600 ↑

Kliendi- sõbralikkus

Meediakajastuste arv

eesmärk: ≥ 7 000
hetkeseis: 4 510 ↑

Veebikülastuste arv

eesmärk: ≥ 1,1 mljtk
hetkeseis: 0,77 mljtk ↑

Tarbija rahuloluindeks

eesmärk: ministeeriumid ≥ 70
hetkeseis: na
eesmärk: tarbijad ≥ 50
hetkeseis: 63 ↑

Andmeesitaja soovitusindeks

eesmärk: ≥ -25
hetkeseis: -46 ↓

Efektiiv- sus

PS tegemise aja kokkuhoid

eesmärk: 10 000 h
hetkeseis: 19 008 h ↑

PS halduskoormus tundi

eesmärk: -10 000 h
hetkeseis: na

Töötajate motivatsioon, motivatsiooniindeks

eesmärk: >7
hetkeseis: na

Innovaati- lus

VAISi üle viidud statistikatööde osatähtsus

eesmärk: 60 %
hetkeseis: 53% ↑

Rakendatud arendusprojekte

eesmärk: 30
hetkeseis: 14 ↑

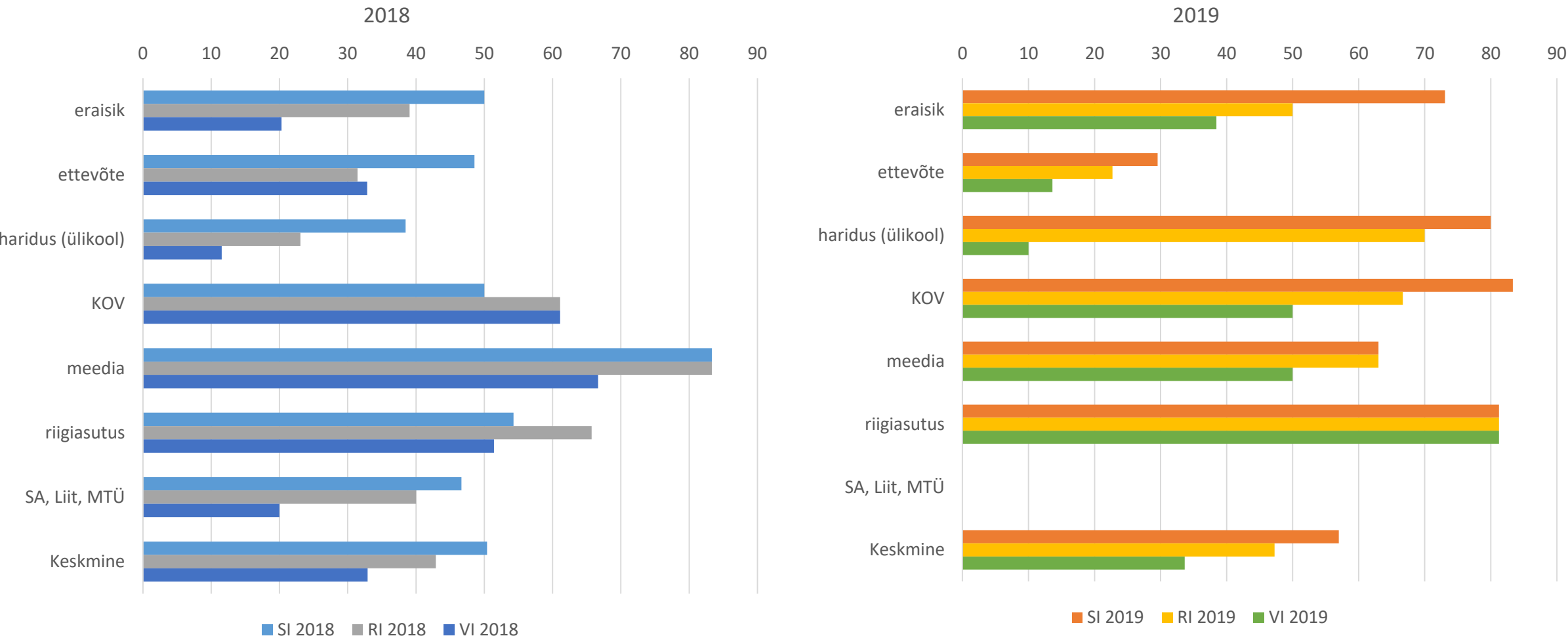
Uute tehnoloogiliste rakenduste rahulolu

eesmärk: ≥ 70
hetkeseis: 81,5

Uute tehnoloogiliste rakenduste tähtaegsus

eesmärk: 90 %
hetkeseis: 95%

Soovitusindeks, Rahuloluindeks ja Vajadusindeks

Peamised tegevused 2019 (1)

- ✓ **Viia ellu statistikatööde programm.** Riigi baasstatistika on toodetud vastavalt Vabariigi Valitsuse (VV) poolt kinnitatud statistikatööde programmile ning 2019 aasta kehtestatud avaldamiskalendrile.
- **Viia ellu REGRELi prooviloendus.** Ellu on viidud olulised tegevused 2021. aastal toimuva registripõhise rahvastikuloenduse ettevalmistamiseks (sh 2019 prooviloendus, registrite arendamise koordineerimine, metodoloogia kokkulepped).
- ✓ **Viia läbi SKP revisjon.** Läbi on viidud rahvusliku koguprodukti arvutamise revisjon vastavalt ESS juhistele. SKP tootmine peab vastama kehtestatud kvaliteedikriteeriumitele.
- **Viia läbi statistikaprogrammi tööde redisain.** Lähtudes statistikaseaduse muutustest jagatakse Statistikaameti poolt toodetavad indikaatorid riikliku statistika töödeks (rahvusvahelised ja arengukavade näitajad) ja tellimustöödeks.

2019. aasta fookuses teine prooviloendus

Eesmärgid

- **Hinnata tunnuste (sh. ametinimetus ja töökoht) kvaliteeti**
 - Hinnatakse kaetust, täpsust, kooskõla, ajastatust üksiktunnuste lõikes ja kohustuslike väljundkuupide lõikes
- **Hinnata registripõhise loenduse metoodika protsessi arengut:**
 - kontrollida uute metoodikate (indeksite) toimimist
 - võrrelda tulemusi vastu esimest prooviloendust selgitamaks andmallikate stabiilsust
 - hinnata hinnangute stabiilsust

Ajagraafik

- Loendusmoment: **31.12.2018**
- Teostus: 02.01.2019 – 07.11.2019
- Hõive periood: jaanuar – aprill 2019
- Raport VVLK-le teise prooviloenduse kohta esitatakse **02.12.2019**

Loenduse programm – 38 Euroopa Liidu kohustuslikku tunnust

1. Isik
Alaline elukoht
Alaline elukoht aasta enne loendust
Sugu
Vanus
Sünniriik/-koht
Kodakondsus
Töökoha asukoht
Hetke hõiveseisund
Amet
Majandusharu
Tööalane staatus
Haridustase
Kas on kunagi välismaal elatud ja riiki saabumise aasta (1980 ja hiljem)
Kogurahvastik
Paikkond

2. Leibkond ja perekond
Leibkondlik staatus / Leibkondlik seis
Leibkonnaliikmete omavahelised seosed
Leibkondade valduse staatus
Seaduslik perekonnaseis
Perekondlik staatus / Perekonnaseis
Tuumperekonna tüüp
Tuumperekonna suurus
Tavaleibkonna tüüp
Tavaleibkonna suurus

3. Eluruumid
Elamistingimused
Elamispinna tüüp
Elamispinna asukoht
Tavaeluruumide valdusõigus
Omandi liik
Elanike arv
Kasulik põrandapind ja/või eluaseme tubade arv
Veevarustussüsteem
Tualettruum
Vannituba
Kütte tüüp
Eluruumid hoone tüübi järgi
Eluruumid ehitusaja järgi
Eluaseme asustustiheduse standard

Siseriiklik soov

Lisatud tunnuste hulka (info olemas registrite baasil)

1. Rahvus
2. Emakeel
3. Sünnitatud laste arv
4. Esimese lapse sünnitamise iga
5. Paiknemise info küla tasandil
6. Põlisuse näitajad
7. Teine elukoht
8. Teised sissetuleku allikad
9. Teised elatusallikad

Hetkel ei ole lisatud tunnuste hulka

Kaetud ka uuringutega:

1. Murre	Lisada uuringu moodulisse
2. Võõrkeeled (kolmas ja enam)	PIAAC 2020
3. Usuline kuuluvus	ETU 2019 I kv ja II kv test
4. Tegeliku ja registreeritud elukoha erinevus	ETU ja ESU
5. Tegevuspiirangu teemal vastaja hinnang	ESU
6. Tavaline nädala tööaeg	ETU 2021

Võimalikke lahendusi kolm:

- Lisada loenduse tunnuste hulka
- Teostada loendusega samaaegne uuring
- Arvutada teiste uuringute alusel

Teise prooviloenduse tööd

Teise proovi-
loenduse
metoodika
koostamine

Andme-
koosseisude
määramine ja
andmekogu-
pidajatega
kokku
leppimine

Andmehõive
(25 registrit)

Andmete
kvaliteedi
kontroll ja
raportite
koostamine

Registrite
andmetest
loendus-
tunnuste
(40)
moodusta-
mine

Loenduse
andme-
baasi
moodusta-
mine

Loenduse
väljund-
tunnuste
kvaliteedi
hindamine

Registrite
andme
kvaliteedi
hindamine

Päringud
(TÖR, RR ja
FIDEK)

13-
teenust
üle x-tee

Kasutades:
1. residentsuse
indeksit
2. partnerlus-
indeksit
3. paikkonna
indeksit

Redisaini sammud

Tegevused:

1. Luua täielik koguseliste ja klassifitseerivate tunnuste nimekiri
2. Iga näitaja klassifitseeriva tunnuse juurde märkida kehtiv (või teadaolevalt tulevikus) kohalduv õigusakt või arengukava (URLi lingina) 01.08-30.08.2019
3. Viia näitajad ühtsele kujule 15.09, saata kinnitamiseks ministeeriumidele tähtajaga 31.10.2019
4. Viia läbi hinnastamine ja sisestamine Colecticasse 01.11-30.11.2019
5. Pakkuda välja rahastamisskeem tähtaeg 10.12.2019

Terminoloogia

- Statistikaseaduse paragrahv 4 (1) Riikliku statistika programm on igal aastal järgmiseks viieks aastaks koostatav rahvastiku, sotsiaal-, majandus- ja keskkonnaalaste statistikatööde loetelu, mille koostamisel lähtutakse riigisisestest strateegilistest arengudokumentidest ja rahvusvahelisest statistikavajadusest.
- Riiklik arengukava – Vabariigi Parlamendi, Vabariigi Valitsuse või Eesti Panga poolt kinnitatud ja kehtiv strateegiline tegevuskava, tulemusvaldkonna arengudokument või -programm.
- Rahvusvaheline statistikavajadus – Eesti Vabariigi poolt võetud rahvusvaheline statistika kohustus läbi Euroopa Liidu õigusakti või rahvusvahelise kokkuleppe ning mille puhul edastatakse andmed või näitajad rahvusvahelistele organisatsioonidele.
- Koostamisel lähtutakse – Statistikatööd liigitatakse vastavalt arengukavade ja rahvusvahelisest statistikavajadusest; kõik lisanäitajad peavad saama eraldi kinnituse valitsuselt (või teostatakse vastavalt tellimustöö tingimustele).

Peamised tegevused 2019 (2)

- ☒ **Luua eri tarbijarühmadele personaliseeritud teabekanalid.**
 - ☒ Luuakse juhtimislauad SOMile, KOVidele, vähemalt 3 erialaliidule
 - ☒ Visualiseeritakse Eesti väliskaubandus kuiste andmete baasil
 - ☒ Luua E-statis ettevõtjatele tagasipeegeldus
 - ☒ **NB! Lisa tulemas!**
- ☒ **Rakendada andmekaevet ja suurendada andmekaeve kompetentsi.** Viiakse ellu reaalaaja andmekaeve projekt vastavalt MKMis kinnitatud projekti teekaardile.
 - Luuakse EUROMODi mudeli laiendus kuiste andmete baasil
- **Tugevdada Statistikaameti korporatiivset identiteeti usaldusväarsuse ja maine parandamiseks**

Peamised tegevused 2019 (3)

- **Rakendada Aruandlus 3.0 - töötada välja terviklik ontoloogia.** Maksu- ja Tolliameti ning Eesti Pangaga minnakse andmeesitajatega üle masinliidestusel põhinevale andmevahetusele, mille osas rakendatakse 2019 täies ulatuses palga- ja personalitaksonoomia lahendus koostöös tarkvara arendajatega (vähemalt 3 arendajaga, vähemalt 10 organisatsiooni) ning töötakse välja terviklik ontoloogia.
- **Rakendada kvalitatiivseid uurimismeetodeid küsimustike parendamiseks** 6 küsimustiku korral (Väliskaubandus, Innovatsioon, Teadus-ja arendustegevus, IKT, Muuseum,)
- **Riigi Andmehalduse juhtimine**
 - **Koordineerida riigi infosüsteemi andmekogude jt statistikas kasutatavate infosüsteemide andmekirjeldusi, edendada semantilist koostalitusvõimet.** Statistikaamet on metaandmete kompetentsikeskus andmekirjelduse alal ning kavas on koordineerida andmekirjelduste parandamist ja kasutuselevõttu kogu riigis.
 - **Arendada välja andmekvaliteedi kindlakstegemise ja parendamise raamistik.** Andmekvaliteet ka riigi andmekogude halduse teema. Selles on kavas MKMi töö põhjal rakendada andmehalduse kvaliteedi jälgimiseks küpsusmudelil põhinev käsitlus.

Aruandlus 3.0

- Valmis ja töötab palga- ja tööjõukulude taksonoomia
- Tulude-kulude (ostu-müügiarvete) taksonoomia väljatöötamine
- Varade-kohustuste taksonoomia väljatöötamine
- Ontoloogia: EMTA, EP, TAI
- Kohtumised ERP-ide arendajatega, arutlusel riiklik rahastusmeede ERP-i arendajatele
 - Riiklik X-tee võimaldamine ERP-idele
 - Pilveteenus klassifikaatorite jms. haldamiseks
- Riigi tasandil SAP piloodiks

The screenshot shows the ES (Eesti Statistika) website interface. The header is red with the ES logo and the text "ESTI STATISTIKA". In the top right corner, there are links for "Prindi" (Print) and "Avalaht" (Open). Below the header, there are two main navigation buttons: "Otsi statistikat" (Search statistics) and "Esita" (Submit). The main content area has a breadcrumb trail "Esita andmeid" (Submit data). The title of the article is "Halduskoormuse vähendamise projekt Aruandlus 3.0" (Project to reduce administrative burden Aruandlus 3.0), dated "19. veebruar 2018". The text of the article describes the project's goal to reduce administrative burden by automating data exchange between the tax and social security systems, involving the Ministry of Finance, the Statistics Bureau, and the Estonian Tax and Customs Administration.

ES ESTI STATISTIKA

Prindi

Avalaht

Otsi statistikat

Esita

Esita andmeid

Halduskoormuse vähendamise projekt Aruandlus 3.0

19. veebruar 2018

„Nullbürokratia“ algatusest välja kasvanud projekt „Aruandlus 3.0“ loob riigile vajalike andmete automaatse liikumise lahenduse, lähtudes minimaalsusest ja lihtsusest. Tegemist on Maksu- ja Tolliametiga (MTA), Statistikaametiga (SA) ja Eesti Panga (EP) ühisprojektiga ning esimeses järjekorras vähendatakse ettevõtjate koormust palga ja tööjõu andmete esitamisel. Ettevõtjatelt palga ja tööjõu andmete vastuvõtmiseks on Statistikaamet valmis hiljemalt 2018. aasta 1. jaanuariks. Järgmise kahe aasta jooksul töötatakse välja ülejäänud majandusarvestusest edastatavate andmete taksonoomia ja võimaldatakse nende automaatne esitamine.

Kõik Statistikaameti küsimustikud redisainitakse

Küsimustikud

- Uue ettevõtja küsimustik
- Infotehnoloogia ettevõttes küsimustik (CATI)
- Innovatsiooni küsimustik (*keskkond*)
- Väliskaubanduse küsimustik
 - Tööstustooted kuine, aastane
 - 2022 FRIBS
- Teadus-ja arendustegevuse küsimustik
- Lambavill, mesilased ja sead

Erakogud

- Kultuurisündmused (Piletilevi, Piletimaailm)
- Elektrienergia tarbimine (Elering)
- Kütuse tarbimine
- Hinnad (Kaubamaja Grupp, Coop)
- Tarbimiskulutused (Kaubamaja Grupp, Coop)
- Elukoht (Swedbank)
- Majutus (Airbnb)

Peamised tegevused 2019 (toetavad meetmed)

- **Realiseerida IT projektid maksimaalses võimalikus mahus.** Taotletakse edukalt maksimaalses rakendatavas mahus rahastust SF või teistest võimalikest fondidest. Rahastuse saanud projektide osas tagatakse nende edukas elluviimine vastavalt projektiplaanile. Iga projekti osas tagatakse kasutajate rahuolu kasv.
- ✓ **Parandada protsesside kvaliteeti.** Oluliselt parandatakse organisatsiooni planeerimissüsteemi (sh. JIRA) ja infosüsteemi (sh. dokumendihaldus ja juhtimisinfo kättesaadavus) ning arendatakse LEANil põhinevat hindamis- ja kvaliteedisüsteemi. Analüüsida ja leida lahendused küsitlusvõrgu ja andmetöötluse optimeerimisele.
- ✓ **Suurendada töötajate erialast kompetentsust ja tehnoloogilist võimekust.** Statistika tegemise põhiprotsessist lähtuvalt kirjeldatakse asutuse olulistes ametikoharühmades oskusmudelid. Selle põhjal arendab Statistikaamet välja asutuse koolitussüsteemi ja efektiivsuse tagamiseks koolitab välja sisekoolitajad.
- ✓ **Luua asutusesisesed karjäärivõimalused.** Statistikaamet loob oma töötajatele võimalused ja keskkonna oma võimete ja oskuste rakendamiseks. Pannakse kirja võimalikud asutusesisese karjääri võimalused ja julgustatakse töötajaid kandideerima sisekonkurssidel.
- ✓ **Viia ellu ümberpaiknemine Tartusse vastavalt plaanile.**

Mitmed teemad kanduvad edasi järgmisesse aastasse

2019 tegevuskava teemad

1. Töötada välja Aruandlus 3.0 ontoloogia
2. Tugevdada Statistikaameti korporatiivset identiteeti.
3. Viia läbi statistikaprogrammi tööde redisain
4. Rakendada 6 küsimustike parendamine
5. Töötada välja uue tootmissüsteemi disain
6. Arendada välja andmekvaliteedi parendamise raamistik.
7. Realiseerida IT projektid maksimaalses mahus.
8. Parandada protsesside kvaliteeti.

2020 tegevuskava teemad

-
-
-
-
1. Rakendada Aruandlus 3.0
 2. Parandada ühiskonnanahtuste lahtiseletamise võimet
 3. Luua ja rakendada kommunikatsioonistrateegia
 4. Luua uus andmebaas (ja koduleht)
 5. Ühtlustada ja efektiivistada tootmisprotsessi
 6. Pakkuda andmete kasutamise teenust
 7. Luua uus RIHA ja määratleda põhiandmete kasutamine
 8. Luua uus tootmissüsteem
 9. Tagada konkurentsivõimeline palk
 10. Tagada järelkasv

Lisamaterjal: uued võimalused statistikas (TÖR) näide

Alates 01.07 on ettevõtjatel kohustus töötamise registris kajastada töötaja töötamise koht ja amet. Kahe näitaja lisamina annab oluliselt parema ülevaate tööhõivest.

TÖR: Enamlevinud ametid 30.06.2019

Saare maakond

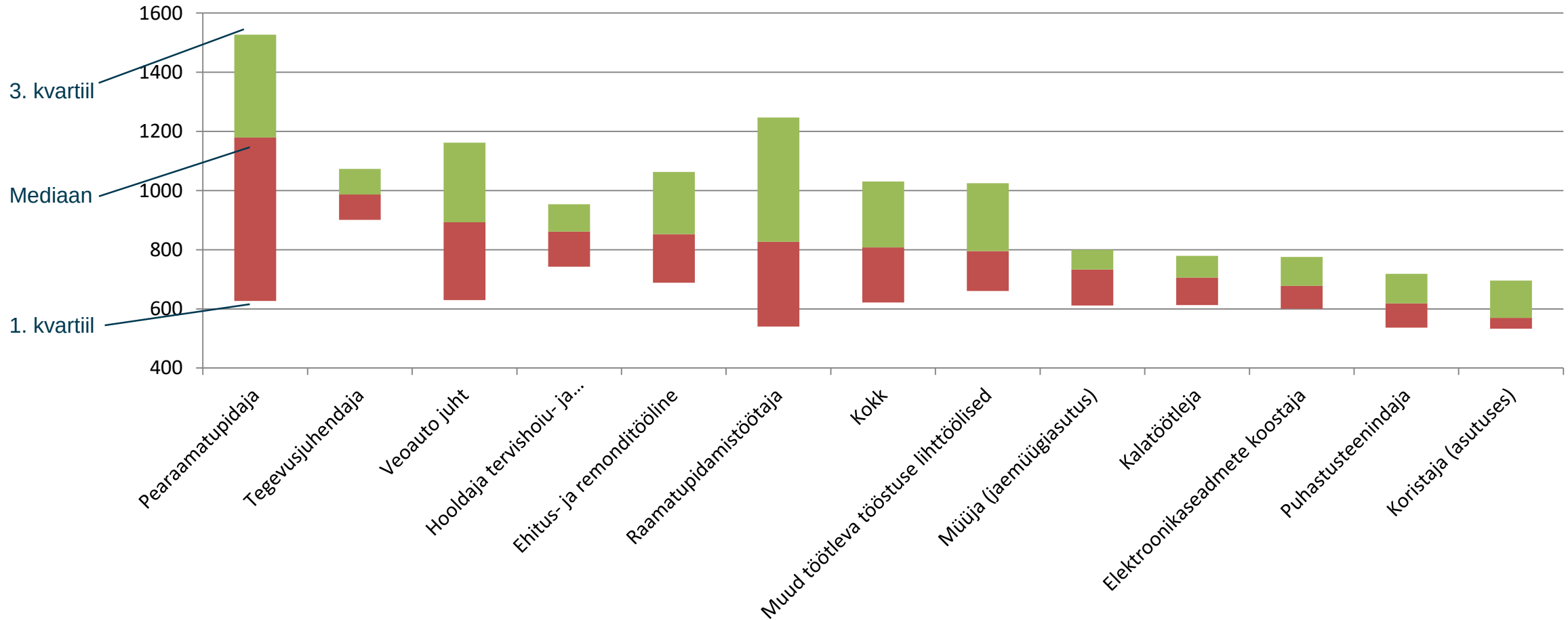
1. Müüja (jaemüügiuasutus)
2. Ehitus- ja remonditööline
3. Veoauto juht
4. Muud töötleva tööstuse lihttöölised
5. Kokk
6. Elektroonikaseadmete koostaja
7. Lennukikoostaja
8. Ettekandja
9. Kummitoodete valmistamise operaator
10. Kalatöötaja

Pärnu maakond

1. Müüja (jaemüügiuasutus)
2. Veoauto juht
3. Ehitus- ja remonditööline
4. Kokk
5. Elektroonikaseadmete koostaja
6. Hooldaja tervishoiu- ja hoolekandeaasutuses
7. Õpetaja (põhiharidus)
8. Koristaja (asutuses)
9. Puhastusteenindaja
10. Müügiesindaja

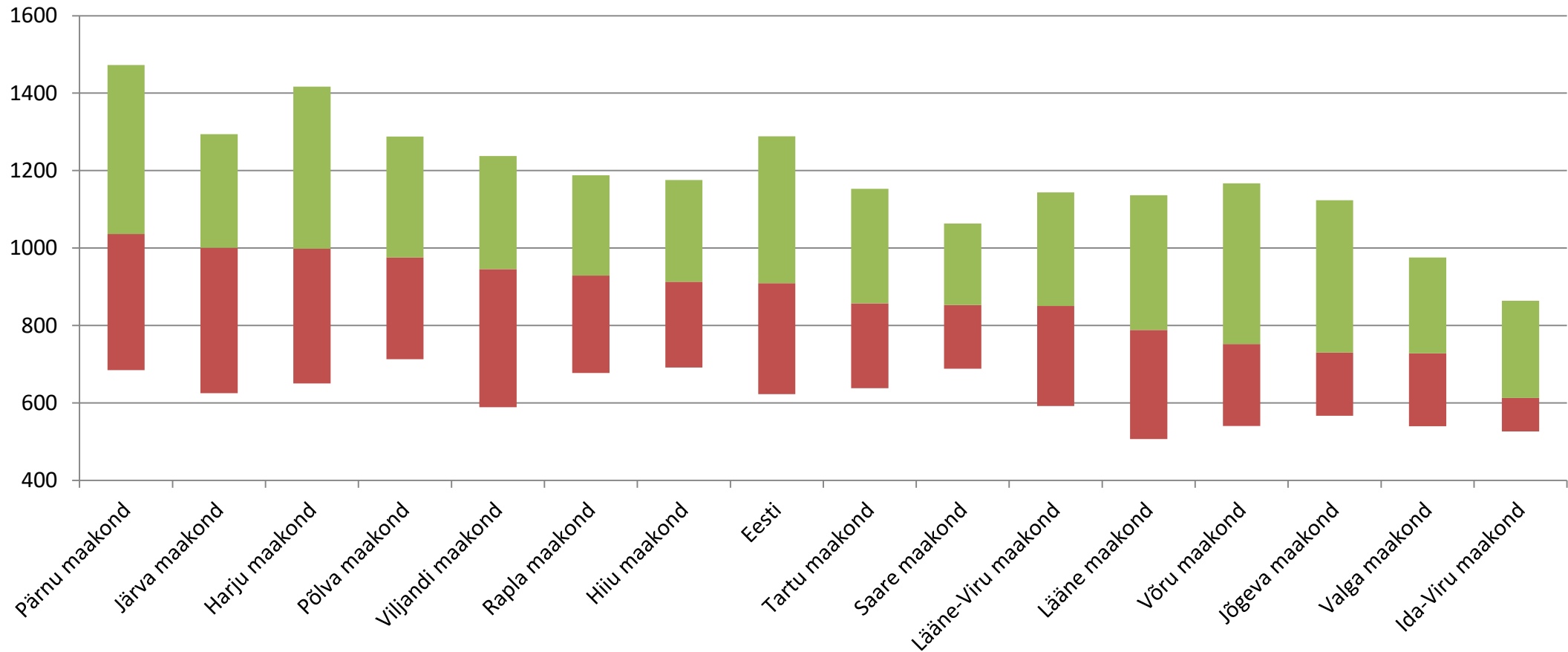
TÖR: Uus informatsioon (1) - mediaanpalk

Saare maakonna täisajaga töötajate kuupalga kvartiilid ja mediaan, 2019 I poolaasta

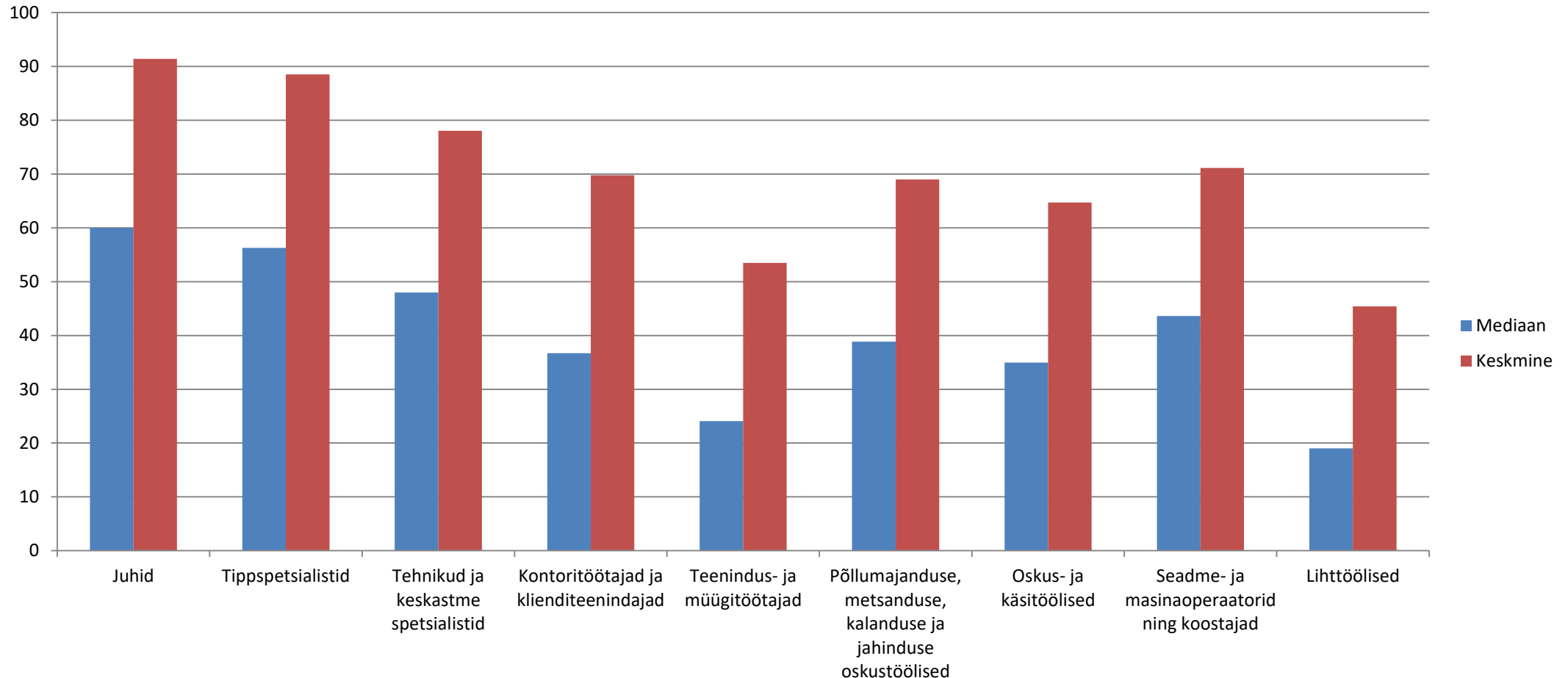
TÖR: Uus informatsioon (2) - Ametid

Ehitus- ja remonditööline kuupalga mediaan ja kvartiilid, täistööajaga töötajad, 2019. a I poolaasta

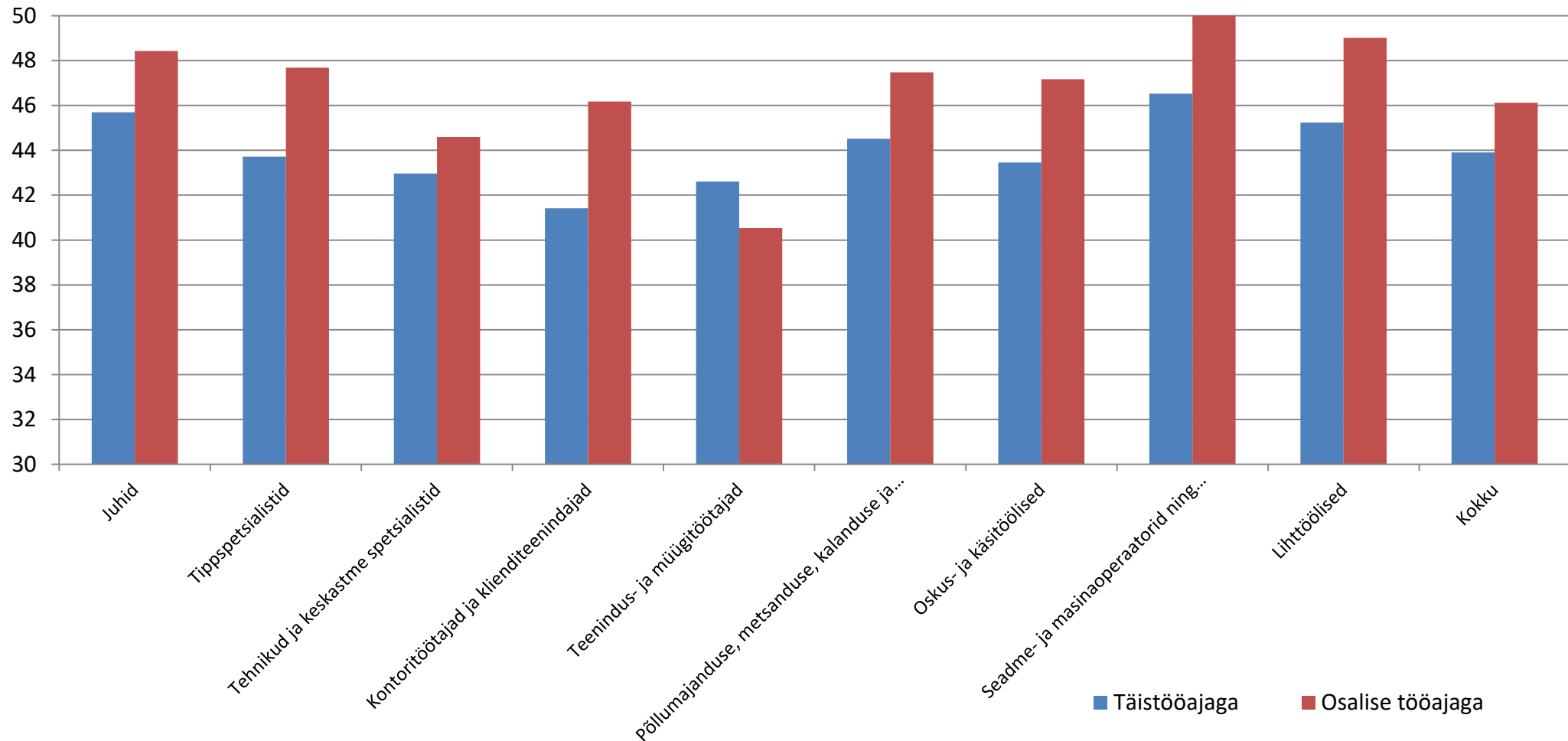
TÖR: Uus informatsioon (3) – töösuhe

Töösuhte pikkus kuudes, seisuga 30.06.2019

TÖR: Uus informatsioon (5) - vanus

Töötajate keskmine vanus, seisuga 30.06.2019

TÖR: Uus informatsioon (5) - tööleasumine

Eriala ja ameti seosed, lõpetajad 2014-2019, töötamine seisuga 30.06.2019

